

A MEKH tervei és szerepe a termelő-fogyasztó egyének és közösségek hazai térnyerésében és a METÁR keretei

Dr. Grabner Péter
Energetikáért felelős elnökhelyettes

Magyar Természetvédők Szövetsége
2019. június 12.

A jogalkotás jelenlegi helyzete

	European Commission Proposal	EU Inter-institutional Negotiations	European Parliament Adoption	Council Adoption	Official Journal Publication
Energy Performance in Buildings	30/11/2016	Political Agreement	17/04/2018	14/05/2018	19/06/2018 - Directive (EU) 2018/844
Renewable Energy (RED2)	30/11/2016	Political Agreement	13/11/2018	04/12/2008	21/12/2018 - Directive (EU) 2018/2001
Energy Efficiency	30/11/2016	Political Agreement	13/11/2018	04/12/2018	21/12/2018 - Directive (EU) 2018/2002
Governance of the Energy Union	30/11/2016	Political Agreement	13/11/2018	04/12/2018	21/12/2018 - Regulation (EU) 2018/1999
Electricity Regulation	30/11/2016	Political Agreement	26/03/2019	22/05/2019	-
Electricity Directive	30/11/2016	Political Agreement	26/03/2019	22/05/2019	-
Risk Preparedness	30/11/2016	Political Agreement	26/03/2019	22/05/2019	-
ACER	30/11/2016	Political Agreement	26/03/2019	22/05/2019	-

Minden politikai döntés megszületett!

Támogatási rendszerek a RED2-ben

- **4. cikk: Támogatási rendszerek**

- A működési támogatásokat a piaci ár feletti prémium formában kell odaítélni
- A támogatás legyen nyílt, átlátható és versenyképes (tendereztetés)
- Tendereztetés korlátozható meghatározott technológiákra, megfelelő indoklás esetén
- Kis kapacitású létesítmények és demonstrációs projektek mentesíthetők mind a prémium-, mind a versenyztetés alól

A támogatási rendszerek jóváhagyásakor eddig a DG COMP a „2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló Iránymutatás” (EEAG) alapján járt el. A RED2 most irányelvi szintre emeli ennek több elemét, pl. a prémium-rendszerek, a versenyztetés vagy a támogatások megnyitását.

A METÁR 2026-ig bír jóváhagyással, ezzel megfelel az Iránymutatásnak, valamint a RED2-nek is. Változtatást a támogatási rendszeren jelenleg nem kell végrehajtani, ugyanakkor a támogatási rendszerekre vonatkozó egyéb előírásokat (pl. 5 éves tervek) Magyarországnak is át kell ültetnie.

Támogatási rendszerek a RED2-ben

- **5. cikk: Támogatási rendszerek megnyitása**

- A tagállamok eldönthetik, hogy támogatják-e a más tagállamban előállított megújuló alapú villamos energiát. Indikatív cél: az éves támogatási összegek megnyitása min. 5%-ban 2023 és 2026 között, min. 10%-ban 2027 és 2030 között.
- Nemzetközi példa: német-dán közös PV-tender 2016-ban

A METÁR-ban is szerepel a támogatás megnyitása, a szomszédos országokból származó villamosenergia-import megújulóenergia-részesítésének megfelelően.

Támogatási rendszerek a RED2-ben

- **6. cikk: Támogatások stabilitása**

- A tagállamok biztosítják, hogy a megújulóenergia projektek támogatását nem módosítják olyan módon, ami negatívan hat a szerzett jogokra és a támogatott projektek gazdaságosságára.
- Hosszú távú, legalább a következő 5 évet felölelő tervek közzététele a támogatásokról (ütemterv, érintett kapacitás, várhatóan hozzárendelendő költségvetés)

Engedélyezés és hálózati csatlakozás a RED2-ben

- **16. cikk: Engedélyezési eljárás**

- Biztosítani kell, hogy az ügyfél az egész engedélyezési folyamatot egy kapcsolattartón keresztül tudja lebonyolítani (ügyintézési pontok létrehozása)
- Az engedélyezési eljárás hossza nem lehet hosszabb 2 évnél
- 150 kW alatti berendezéseknél nem lehet hosszabb 1 évnél
- Meglévő létesítmények átalakításakor az engedélyezés nem lehet hosszabb 1 évnél
- Különleges körülmények és megfelelő indoklás esetében + 1 év
- Az engedélyezés időtartama meghosszabbítható a bírósági fellebbezési és jogorvoslási, valamint alternatív vitarendezési mechanizmusok időtartamával

Engedélyezés és hálózati csatlakozás a RED2-ben

- **17. cikk: Hálózati csatlakozás egyszerű értesítéssel**
 - 10,8 kW-os vagy kisebb termelő-fogyasztók, valamint demonstrációs projektek egyszerű bejelentéssel csatlakozhatnak a villamosenergia-hálózathoz (korlát max. 50 kW-ig növelhető)
 - Az elosztó egy hónapon belül jelezheti, hogy műszaki vagy biztonsági okokból nem engedélyezi a csatlakozást, vagy más csatlakozási pontot javasol.

Termelő-fogyasztók a RED2-ben

- **21. cikk: Termelő-fogyasztók (prosumer)**
 - A fogyasztóknak jogukban áll termelő-fogyasztóvá válni, azaz megújuló energiát előállítani, tárolni, fölöslegüket értékesíteni, amelyért ellentételezést kell, hogy kapjanak.
 - Eközben a termelő-fogyasztókat nem terhelhetik indokolatlan és aránytalan költségek és eljárások.
 - A saját helyszínen elfogyasztott villamos energiát csak kivételes esetekben terhelhetik díjak és költségek.
 - Együttesen eljáró termelő-fogyasztók: többlakásos lakóépületek lakói számára is lehetővé kell tenni, hogy termelő-fogyasztókká válhassanak.
 - A tagállamok támogató keretet (enabling framework) hoznak létre a saját célú fogyasztás lehetőségeinek és akadályainak értékelése után, amely kiterjed többek között az alacsony jövedelmű fogyasztókra, bérlőkre is.

Electricity Directive

15. cikk – Active consumer

- Az aktív fogyasztók olyan végfogyasztók (vagy azok csoportja), akik a saját területükön termelt villamos energiát fogyasztják, tárolják, értékesítik, és részt vesznek rugalmassági és energiahatékonysági tevékenységekben (amennyiben ezek nem képezik a fő tevékenységüket).

Megújulóenergia-közösségek a RED2-ben

- **22. cikk: Megújulóenergia-közösségek**
 - A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a végső fogyasztók jogosultak legyenek megújulóenergia-közösségben való részvételre
 - A tagállamok értékelik a megújulóenergia-közösségek fejlesztésének akadályait és lehetőségeit
 - A tagállamok támogató keretet hoznak létre
 - Az indokolatlan szabályozási akadályok megszüntetésére
 - Megkülönböztetés mentes körülmények biztosítására fogyasztóként, termelőként, ellátóként, elosztórendszer-üzemeltetőként (!), vagy más piaci szereplőként
 - A megújulóenergia-közösségeket figyelembe kell venni a támogatási rendszerek kialakításakor

Electricity Directive 15. cikk – Citizen energy communities

- Jogi személy, amelyet a tulajdonosok (természetes személyek, önkormányzatok, kisvállalkozások) irányítanak
- Elsődleges célja nem a profitszerzése, hanem környezetvédelmi és gazdasági előnyök létrehozása a tagok, valamint a helyi közösség számára
- Piaci szereplő az energiapiacon: termelhet (t.k. megújuló energiát), tárolhat, értékesíthet, működhet aggregátorként, elosztóként (!), nyújthat egyéb szolgáltatásokat.

Az Energiaunió irányítási rendszeréről (Governance) szóló rendelet

- Az Energiaunió irányításáról szóló javaslat az első olyan horizontális jogszabály, amely az Energiaunió minden területét lefedi.
- Cél: a 2030-as uniós szintű célok elérésének biztosítása
- Bevezeti az Integrált Nemzeti Energia és Klíma Terveket (NEKT)
 - **Egységes szerkezetű**, összehangolt szakpolitikai tervezés és intézkedések a megújulók, az energiahatékonyság, energiabiztonság, belső energiapiac, a kibocsátás-csökkentés terén (a jelenlegi mintegy 50 tervezési/beszámolás kötelezettséget váltja ki)
 - **Regionális kooperáció**: a tagállamok véleményezhetik egymás NEKT dokumentumait
 - Első draft NEKT **elkészítésének határideje**: 2018. december 31., végső tervek leadása: 2019. december 31.
- Célkitűzések elérésének rendszeres nyomon követése
- Megújuló energia területén eltérés/nem teljesítés (delivery gap) esetén korrekció, pl. önkéntes befizetés Bizottság által felügyelt megújuló energia projekteket finanszírozó alapba

Magyarországi megújuló energia célok

2020

- **13%-os** megújuló energia részarány a 2020. évi teljes bruttó energiafogyasztásban,
- 10%-os megújuló energia részarány a közlekedésben
- Megújuló Energia Cselekvési Terv (NCsT): 14,65%-os megújuló energia részarány

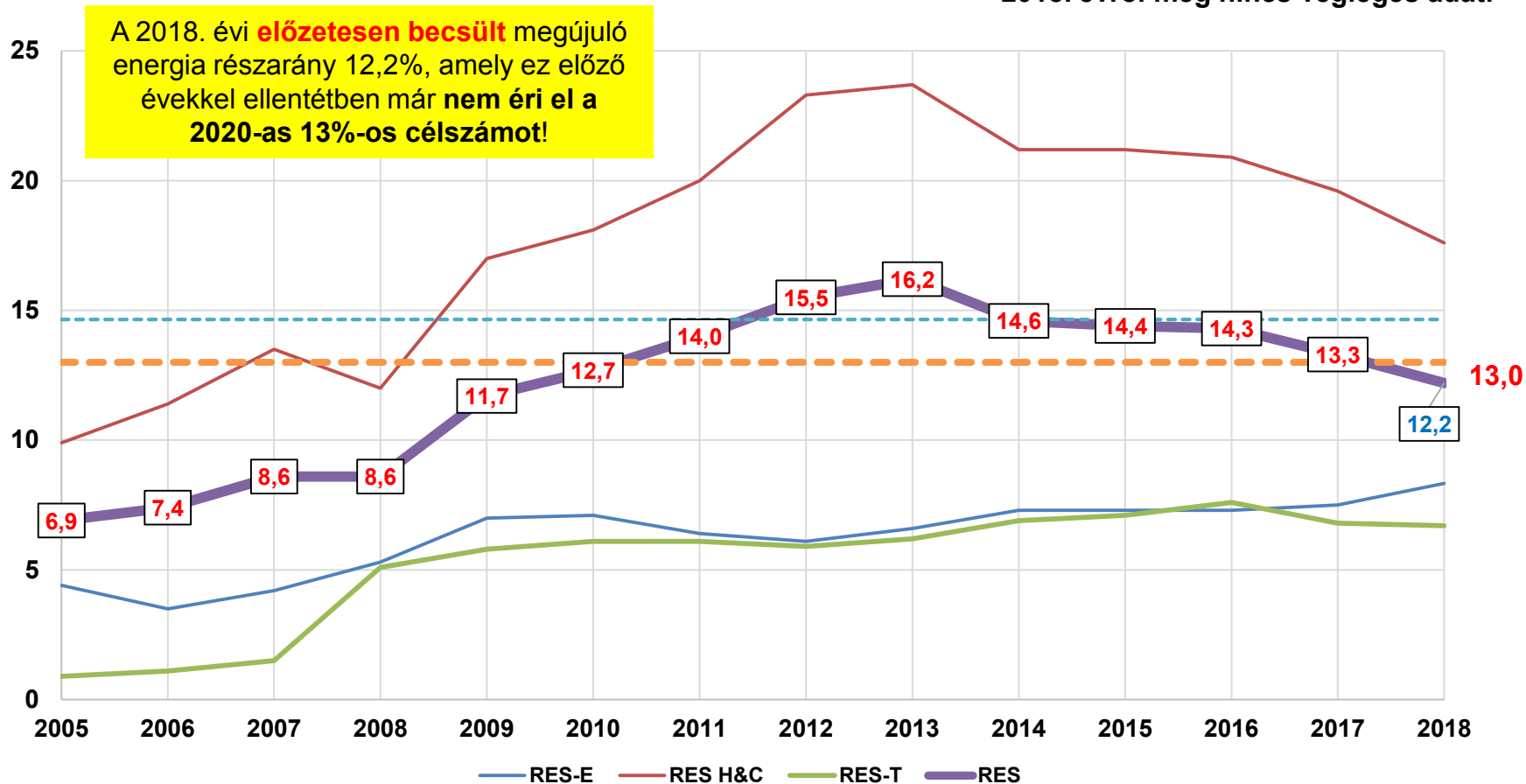
2030

- Nincsen kötelező nemzeti cél, helyette EU-szinten 32%-os megújuló energia részarány
- A tagállamok saját vállalásukkal járulnak hozzá a közös célhoz
 - **Magyarország 20%-ot vállalt**
- A tagállamok megújuló energia részaránya nem csökkenhet a 2020-as kötelezettség alá
- Integrált Klíma és Energia Akciótervek 2020-2030 (Governance Rendelet alapján, első tervezet leadva 2019. januárban)

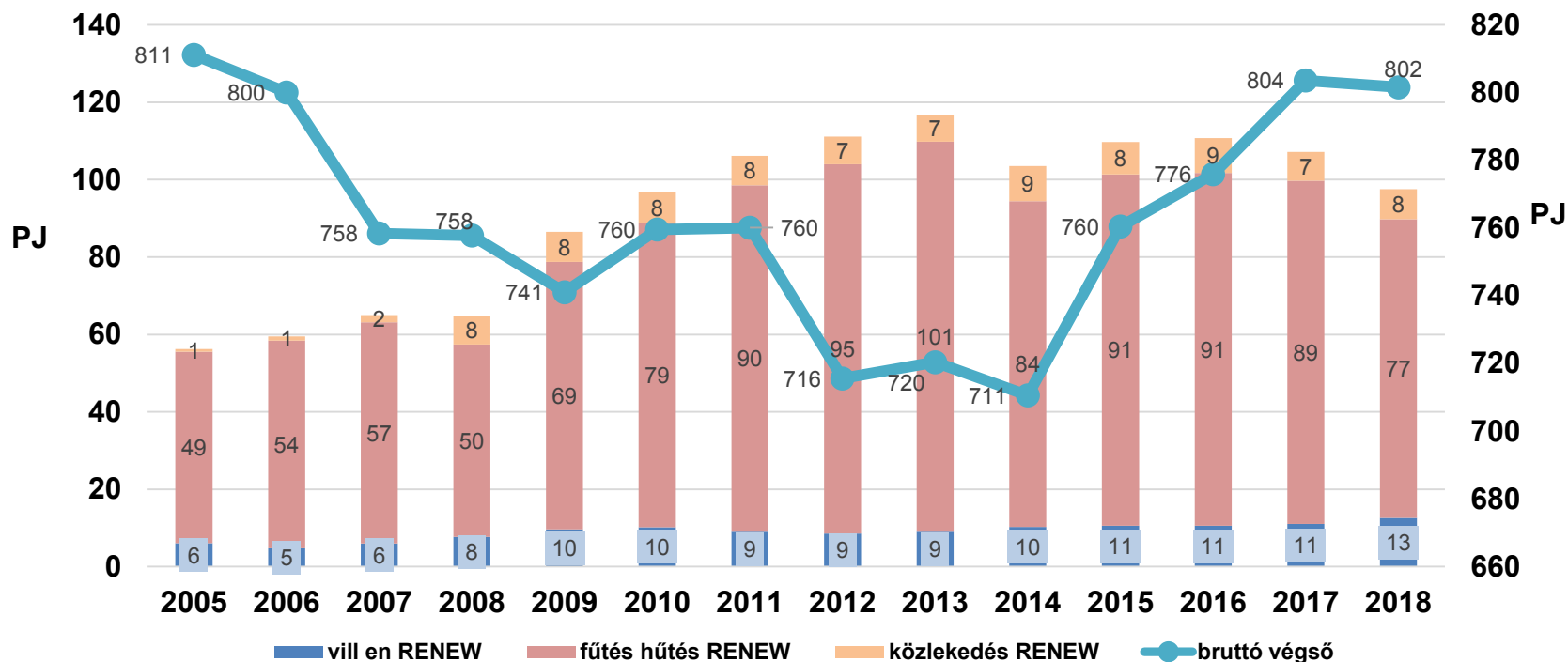
Megújuló energia részarány

2018. évről még nincs végleges adat!

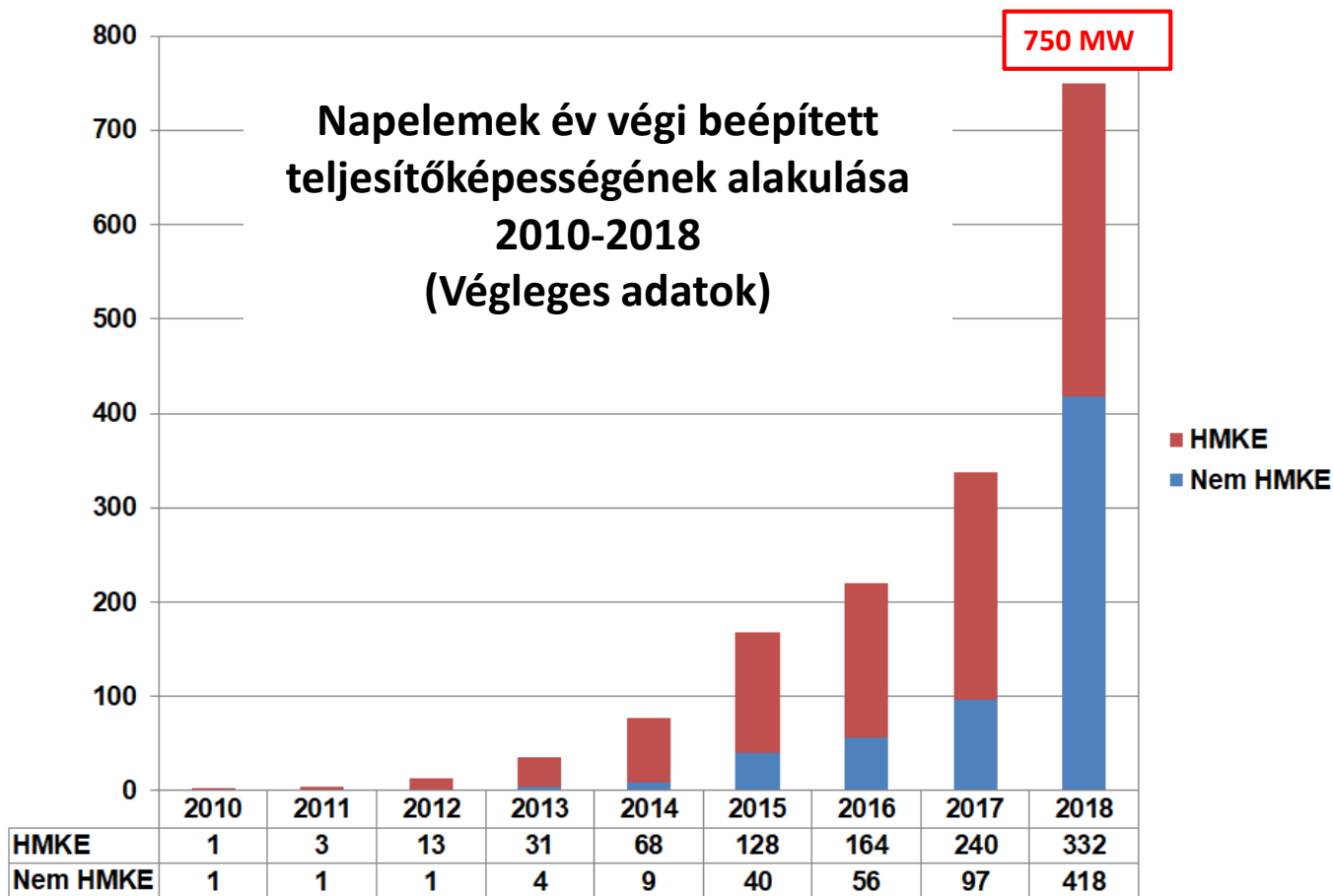

Megújulóenergia-felhasználás I.

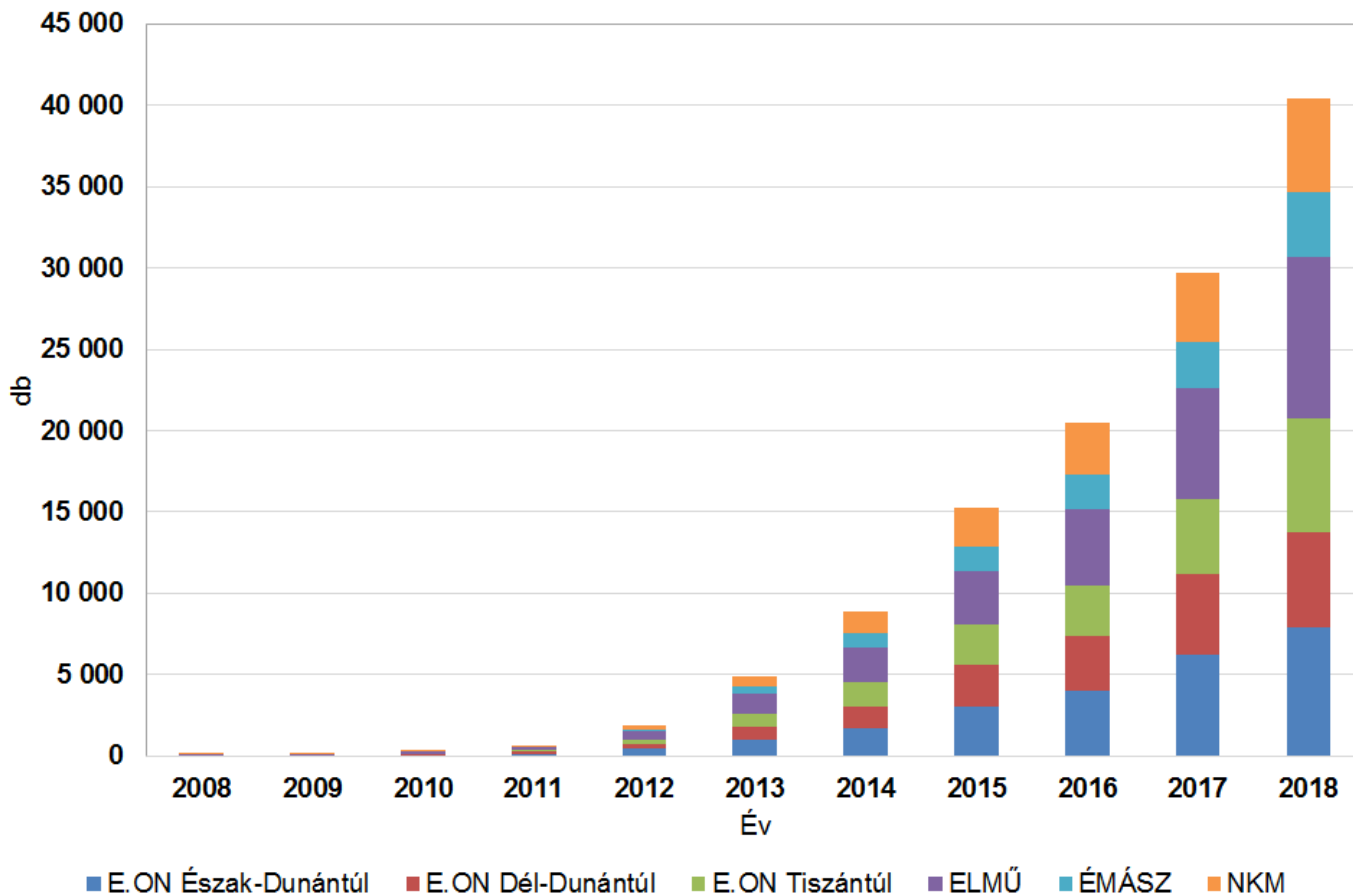
- Bruttó végső energiafelhasználás növekvő tendenciát mutat, miközben a megújuló energia felhasználás csökken, ennek eredménye a megújuló energia részarány csökkenése
- **Előzetesen becsült** bruttó végső megújulóenergia-felhasználás 2018-ban: ~98 PJ
- Jelentős része a fűtés-hűtés szektorban hasznosul

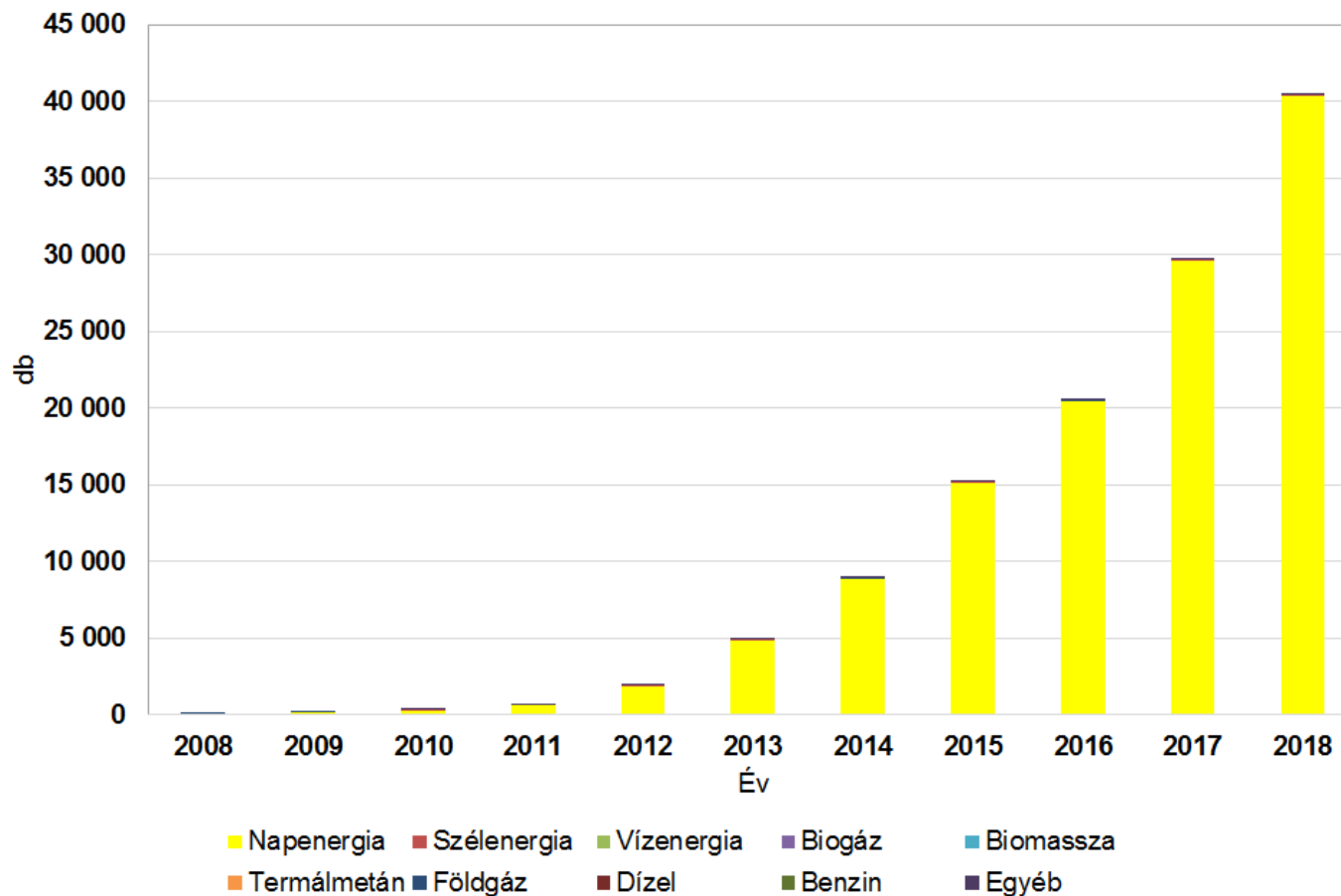
Megújulóenergia-felhasználás IV.

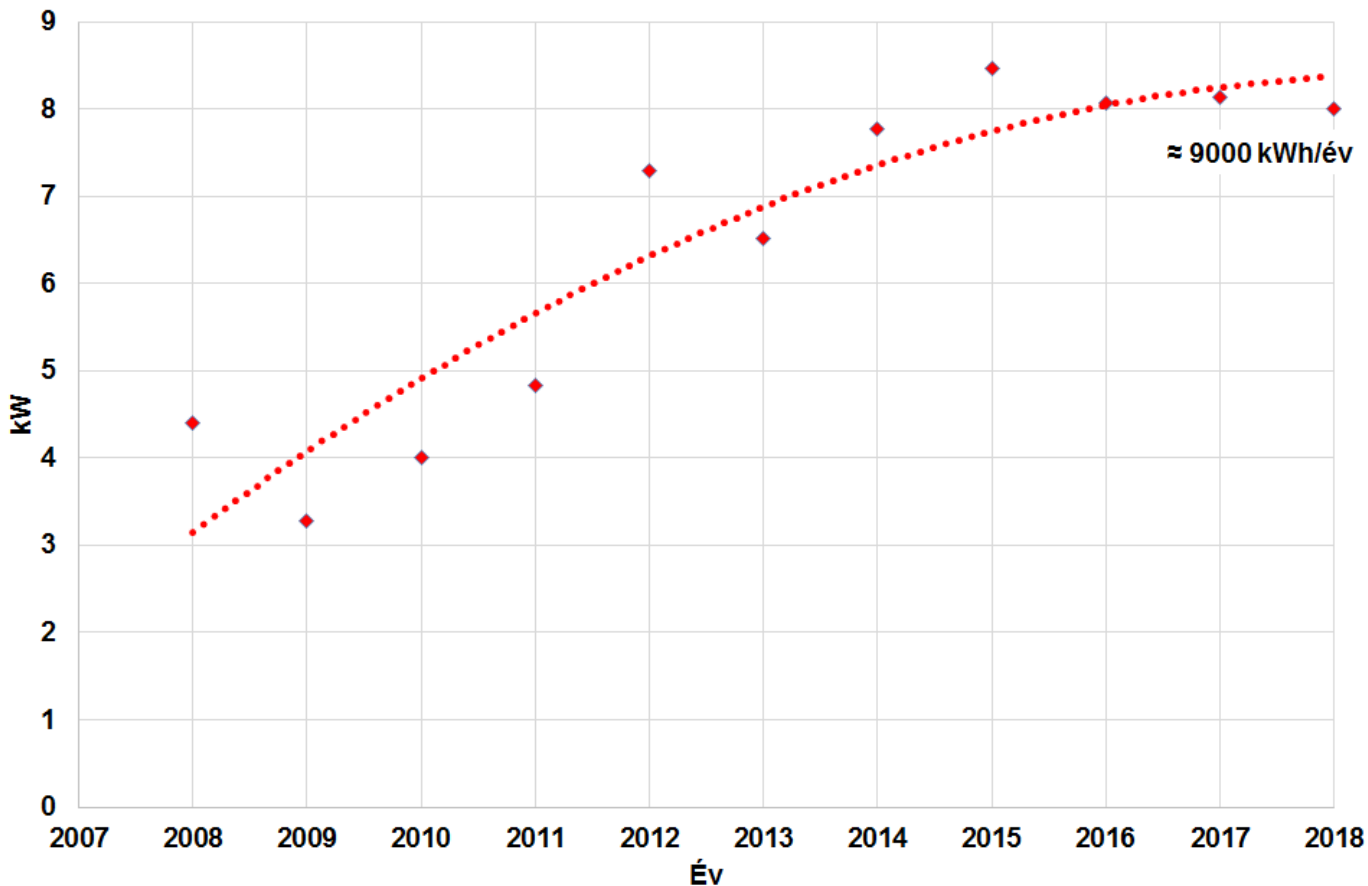
Háztartási méretű kiserőművek darabszáma mindösszesen

Háztartási méretű kiserőművek megoszlása energiahordozó szerint

Háztartási méretű kiserőművek átlagos nagysága

METÁR támogatások keretei – I.

- A támogatási korlátokat a 62/2016. NFM rendelet 1. melléklete tartalmazza
- METÁR-KÁT (éves új támogatási korlát 1 Mrd Ft)
 - új igény már nem nyújtható be 2018 áprilisa óta!
 - 2019-es keret kimerült
 - A hiánytalan kérelmek sorba állhatnak majd év végén a 2020-as keretre
- METÁR pályázat nélküli zöld prémium (éves új támogatási korlát 0,5 Mrd Ft)
 - új igény már nem nyújtható be 2018 májusa óta!
 - 2019-es keret kimerült
 - A hiánytalan kérelmek sorba állhatnak majd év végén a 2020-as keretre
- METÁR pályázati zöld prémium (éves új támogatási korlát 1 Mrd Ft)

METÁR támogatások keretei – II.

A 2020-as keretből **pályázat nélkül** adott támogatások esetében

- Az egymáshoz 1000 méternél közelebb lévő csatlakozási ponttal rendelkező, azonos típusú, METÁR támogatásban részesülő erőművek teljesítményét össze kell vonni
 - METÁR-KÁT 0,5 MWe alatt adható
 - Pályázat nélküli METÁR zöld prémium 1 MWe alatt adható
 - Az összevonás azokat a projekteket is érinti, amelyek
 - METÁR kérelme folyamatban van vagy
 - a támogatási korlát elérése miatt kerültek elutasításra (potenciális sorba állók)
 - A MEKH hamarosan közzéteszi a METÁR projektek (tervezett) csatlakozási pontjainak koordinátáit
- A METÁR-KÁT átvételi ár napelemes erőművekre ~26 Ft/kWh
- A pályázat nélküli METÁR zöld prémium támogatott ára minden kategóriában ~26 Ft/kWh

METÁR támogatások keretei – III.

(2019 áprilisi állapot, 1000 m-en belüli csatlakozási pontok egybeszámítása nélkül)

METÁR kötelező átvétel (METÁR-KÁT)		2017	2018	2019	2020	Összesen
Kiosztható éves új támogatás év elején (MFt)		1000	1 476	990	996	
Kiadott jogosultság	darab	10	155	135		300
	MW	5	74	65		144
	Éves új támogatás (MFt)	90	1 486	994		2 571
Sorba állhat	darab				161	
	MW				79	
	Éves új támogatás (MFt)				1 113	
Folyamatban	darab			275		
	MW			131		
	Éves új támogatás (MFt)			2 689		
Még kiosztható éves új támogatás (MFt)				0		

*Nem tartalmazza a „kis-METÁR” keretében kiosztott támogatásokat. Forrás: MEKH

METÁR támogatások keretei – IV.

(2019 áprilisi állapot, 1000 m-en belüli csatlakozási pontok egybeszámítása nélkül)

Pályázat nélküli METÁR zöld prémium (METÁR-ZP)		2017	2018	2019	2020	Összesen
Kiosztható éves új támogatás év elején (MFt)		500	1000	517	511	
Kiadott jogosultság	darab	0	43	33		76
	MW	0	37	29		66
	Éves új támogatás (MFt)	0	983	506		1 489
Sorba állhat	darab				86	86
	MW				60	60
	Éves új támogatás (MFt)				1 045	1 045
Folyamatban	darab			133		133
	MW			104		104
	Éves új támogatás (MFt)			1 700		1 700
Még kiosztható éves új támogatás (MFt)				0		

METÁR pályázatok – a hatályos szabályozás alapján (előzetes információk)

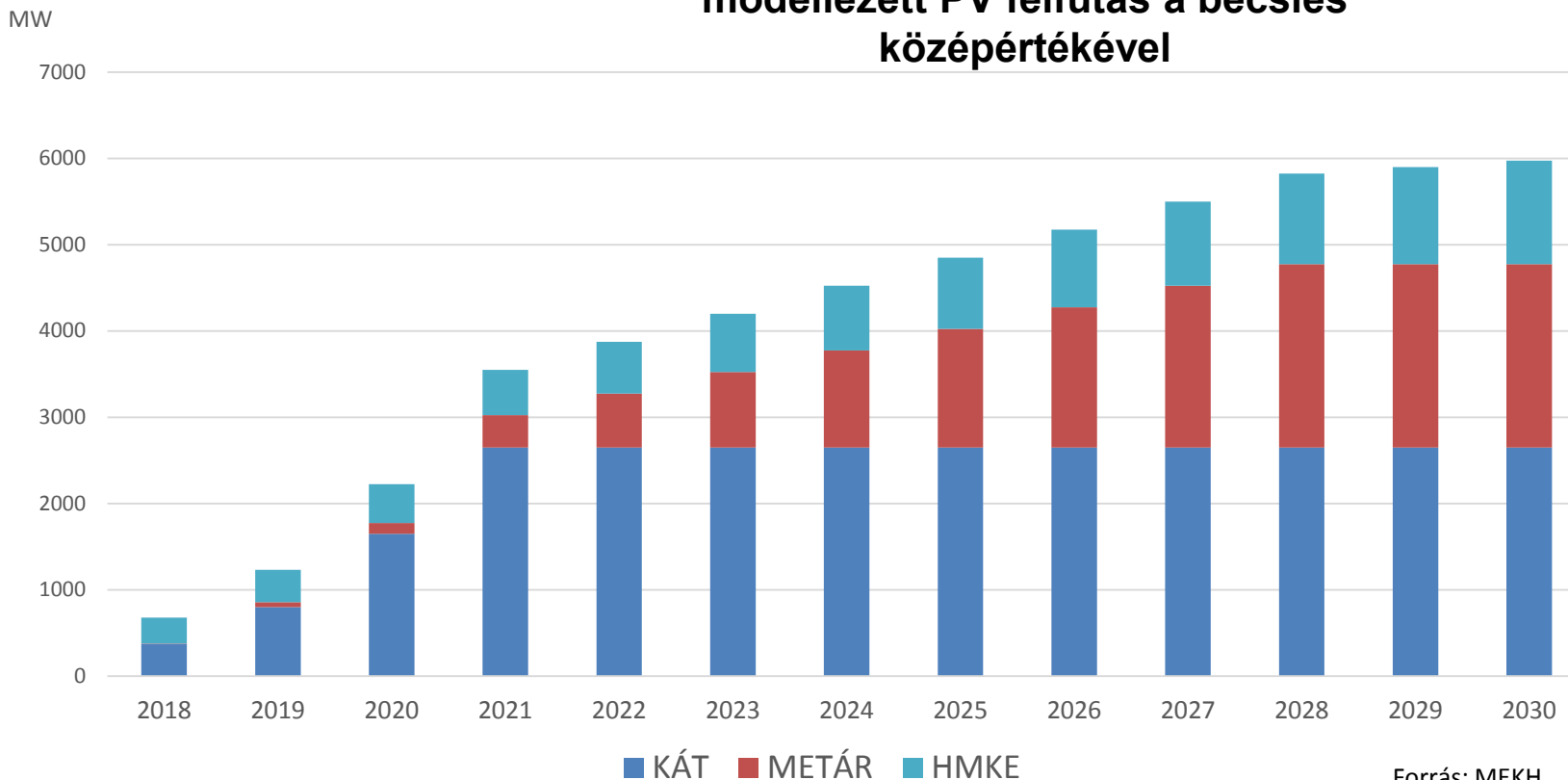
- Az ITM felkérésére a Hivatal 2018. augusztus 24-én megkezdte a pályázati kiírás tervezését, előkészítését
- A pályázatra vonatkozó kereteket a 62/2016. NFM rendelet tartalmazza
- A pályázati eljárás lépéseit, benyújtásának szabályait a kiírási dokumentum fogja tartalmazni
- A pályázatok lebonyolítója a Hivatal
- Első pályázati kiírás 2019 első félévében várható
- Pályázati hirdetmény a Hivatal honlapján, legalább két országos napilapban és az EU Hivatalos Lapjában fog megjelenni

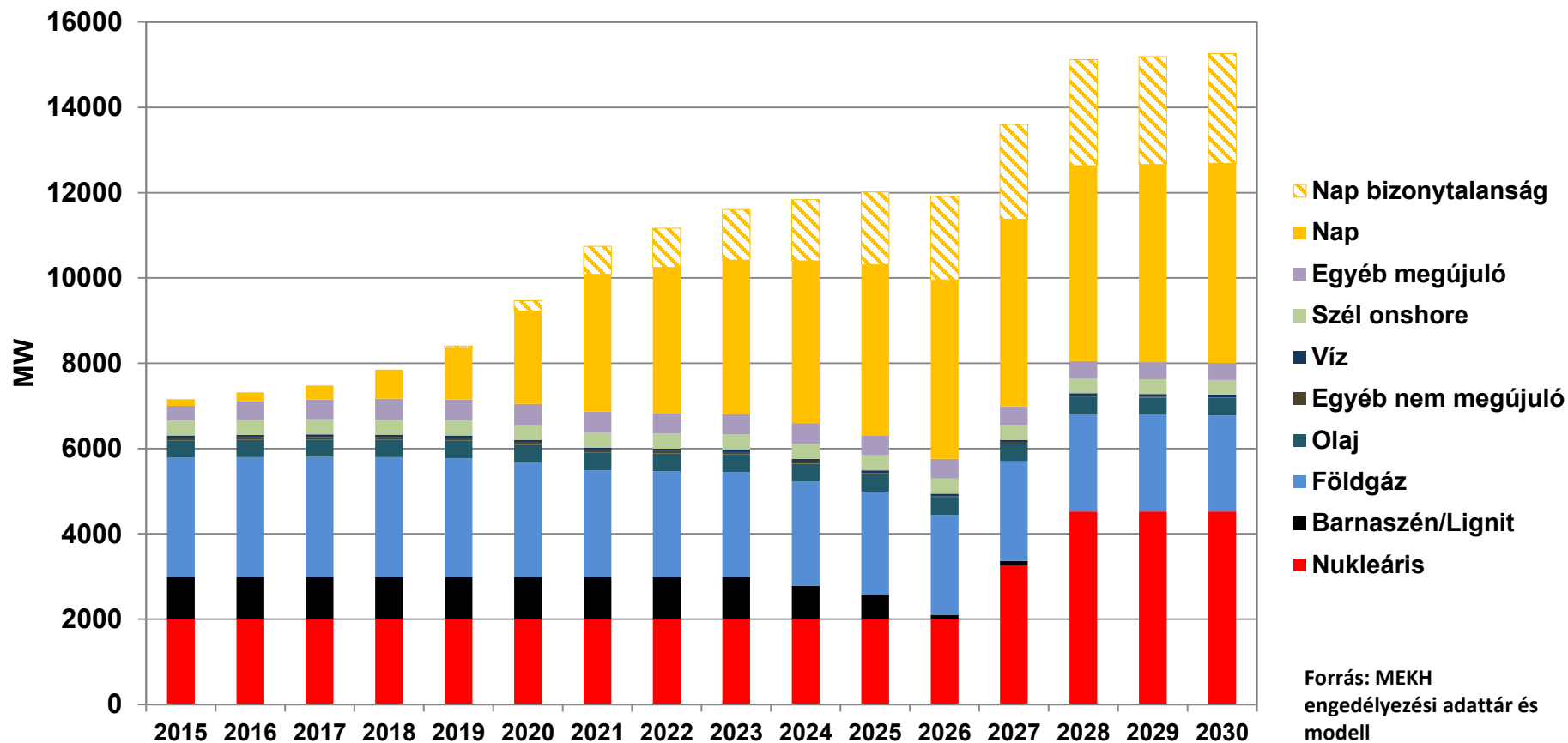
Hogyan alakul a jövő?

Megjegyzés: A támogatási kereteket a hatályos jogszabályok tartalmazzák, a támogatási keretből megvalósítható beruházások mennyisége erősen függ a projektek beruházási költségeitől! Az idő előrehaladtával a PV technológiai költségek csökkenő tendenciát mutatnak.

A jogszabályi determinációk, illetve modellezett PV felfutás a becslés középértékével

Magyarország erőműveinek beépített teljesítményei a 2018. decemberében hatályos engedélyek alapján, a lehetséges élettartam hosszabbítások figyelembevételével (PV kapacitás a modellezett felfutás szerint, P2 a tervezett időben elindul)

Köszönöm a figyelmüket!

Dr. Grabner Péter

grabnerp@mekh.hu

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG